

نام خانوادگی:	به نام خداوند علم و قلم	نام درس: فارسی نهم
نام پدر:	اداره ی آموزش و پرورش شهرستان های تهران	تاریخ:
پایه:	دیپستان	زمان آزمون:
نام دبیر:	سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰	سوالات ارزشیابی نوبت دوم
		نمره با عدد:
		نمره با حروف:

بارم	ردیف									
۱	<p>۱</p> <p>معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>(الف) در زمین نگاه کن که چگونه بساط تو ساخته است.</p> <p>(ب) میهن را در آوردگاه‌ها، از گزند دشمنان و اهرمن خویان می‌رهاند.</p> <p>(ج) او سخنان ما را شنیده و با متانت جواب گفته است.</p> <p>(د) شاهزاده به سوی روباه بازگشت که با او وداع کند.</p>									
۲/۵	<p>۲</p> <p>معنی و مفهوم ابیات و عبارات را به نثر روان بنویسید.</p> <p>(الف) بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر را</p> <p>(ب) هریکی را آنچه به کار باید، داد.</p> <p>(ج) الهی! هوای دل من در موافقت فرمان توست.</p> <p>(د) صد هزاران چشم، قاب عکس کودک شد.</p> <p>(ه) نام تو رخصت رویش است و طراوت / زین سبب برگ و باران تو را می‌شناسند</p>									
۱/۵	<p>۳</p> <p>(الف) جدول را کامل کنید.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>مصدر</td> <td>مضارع اخباری اول شخص</td> <td>ماضی التزامی دوم شخص</td> </tr> <tr> <td></td> <td>مفرد</td> <td>جمع</td> </tr> <tr> <td>خواندن</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>(ب) در عبارت «نصیرالدین آرام از کوچه‌ها می گذشت» (قید) را مشخص کنید.</p> <p>(ج) در کدام گزینه ساختمان واژه‌های «شمع، دو رنگ، آبی، دیدار» به ترتیب آمده است؟</p> <p>(۱) وندی - وندی - مرکب - ساده □</p> <p>(۲) ساده - مرکب - وندی - وندی □</p> <p>(۳) ساده - وندی - مرکب - مرکب □</p> <p>(۴) وندی - ساده - وندی - مرکب □</p>	مصدر	مضارع اخباری اول شخص	ماضی التزامی دوم شخص		مفرد	جمع	خواندن		
مصدر	مضارع اخباری اول شخص	ماضی التزامی دوم شخص								
	مفرد	جمع								
خواندن										

ب) هم خانواده واژه «اتهام» را بنویسید.

ج) در بیت «چراغ یقینم فرا راه دار / ز بد کردنم دست کوتاه دار» قافیه و ردیف را مشخص کنید.

د) در کدام گزینه «آرایه ادبی» نادرست است؟

- ۱) آینه چون نقش تو بنمود راست / خود شکن آینه شکستن خطاست (واج آرایه - تضاد - کنایه)
- ۲) سعدیا راست روان گوی سعادت بردند / راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار (جناس - کنایه - تشبیه)
- ۳) میلاد گل و بهار جان آمد / برخیز که عید می کشان آمد (تشبیه - مراعات نظیر - تمثیل)
- ۴) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند / چون تو را نوح است کشتیان زطوفان غم مخور (تلمیح - مراعات نظیر - کنایه)

شعر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار
آفرینش همه تنبیه خداوند دلست
این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود
کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند
که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟
پاک و بی‌عیب خدایی که به تقدیر عزیز
تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او
نعمتت بار خدایا ز عدد بیرونست
سعدیا راست روان گوی سعادت بردند

الف) کدام گزینه با «بیت چهارم» ارتباط معنایی دارد؟

- ۱) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار
- ۲) هر کس به زبانی صفت حمد تو گوید / بلبل به غزل خوانی و قمری به ترانه
- ۳) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که خداوند اقرار
- ۴) عقل‌ها حیران شود از خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار؟
- ب) کدام لحن به ترتیب برای مصراع اول و دوم «بیت پنجم» مناسب است؟

- ۱) امری - پرسشی ۲) خبری - عاطفی ۳) خبری - پرسشی ۴) پرسشی - پرسشی

ج) با توجه به ابیات تلفظ کدام واژه صحیح نیست؟

- ۱) مُسخر □   ۲) اقرار □   ۳) أنعام □   ۴) أسرار □

د) مفهوم و پیام کدام گزینه در مقابل آن صحیح نیامده است؟

۱) راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار (دوری از فریب و نیرنگ) □

۲) ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار (تمام امور و کارها در دست خداوند است) □

۳) که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ / یا که داند که برارد گل صد برگ از خار؟ (تایید توانایی آفریده‌ها) □

۴) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هرکه فکر نکند نقش بود بر دیوار (تامل و اندیشیدن در پدیده‌های آفرینش)

□

ه) منظور از «دیوار وجود» در «بیت سوم» چیست؟

و) در بیت نخست، مصراع «بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار» به چه زمانی اشاره دارد؟

ی) در مصراع دوم بیت پنجم مفهوم «داند» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) می تواند □   ۲) می داند □   ۳) می خواهد □   ۴) می خواند □

ن) با توجه به بیت آخر «راست روان» چه کسانی هستند؟

- ۱) انسان‌های متفکر □   ۲) انسان‌های توانمند □   ۳) انسان‌های درستکار □   ۴) انسان‌های نیازمند □

۶ الف) متن را بخوانید و جای خالی را پر کنید.

مولانا جلال‌الدین محمد بلخی از شاعران و عارفان بزرگ ایران در قرن ..... است. کتاب عظیم ..... با ۲۶۰۰۰ بیت که گنجینه‌ای از معارف اسلامی است. معروف‌ترین اثر اوست.

ب) درستی و نادرستی، سوالات زیر را مشخص کنید.

۱) عطار نیشابوری از شاعران قرن ششم می‌باشد و اثر معروف او چهار مقاله است.   درست □   نادرست □

۲) قیصر امین پور از شاعران برجسته دوران انقلاب بود و در سال ۱۳۸۶ درگذشت.   درست □   نادرست □